

БІЛАТОРВІСТ

Місячик Української Католицької Церкви в Польщі

№ 7-8 (31-32) Рік III

липень-серпень 1993 р.

На межі поганського світу

Щораз частіше слухаємо сьогодні, що на порозі третього тисячоліття християнства настала справа з новим поганством. Нещодавно кардинал Рацінгер, префект Конгрегації Навчання Віри, в інтерв'ю «Свідки в поганську епоху» на запитання – «Чи контекст, в якому Церква діє сьогодні, це вже світ поганський?», відповів: «Без сумісу, було подуматися в час закриття Собору (Ватиканського II). Достатньо зауважити, що в післямуніципальній Німеччині сьогодні очрещуються менші ніж 10 відсотків населення... Подібне діється і на Сході. Вистачило б подумати про Росію, де знаходимо таку ж ситуацію: існує ядро віруючих, але велика кількість народу має ніколи не зустрічалася з Євангелем. На Заході є ми свідками пізніх християнства, а християнство, яке ще якихось тридцять років тому було присутнє, тепер поступово зникає як з життя, так і з суспільної свідомості. Мусимо протиставитися також пізньих християнству, яке дуже сильне на Заході».

(Закінчення на 2 сторінці)

ІІ з'їзд ОУП

Об'єднання – спільність чи компроміс?

3"їзд Об'єднання українців у Польщі пройшов 5 – 6 червня цього року. Делегати засідали в Варшаві. Приїхало їх 108 з-поміж 124, вибраних перед "їздовими конференціями". Репрезентували 140 гуртків і шонайменше 6777 членів організації. Члени уступаючої Головної ради, Головної управи і так званих функційних структур, які не були вибрані на делегатів, прибули на 3"їзд як офіційні гости. Загальне число запрошених гостей та спостерігачів з України, Польщі та діаспори було подібне до числа делегатів. Варто лише виділити, що присутніми були на 3"їзді: амбасадор України, Геннадій Удовенко, радник амбасади – Теодозій Старак, Олександр Смєль – міністр до справ національних меншин в українському уряді та багато інших.

(Закінчення на 8 сторінці)

Голодне жниво самодержавія

I бийшиов на-поле, а поле – жертве...
Тілки на обрії трохрукий жлини...
Від серця б цирого слова відерти –
Такий напомнений! один! один...

I спав на колінки, і плачав ревне...
I чув, як лагідно роструть жита...
І болем спокію себе утешив, –
Кризаю зрошеня зросте мета!

– О часе зеленів! Прости утому
Мені, наименініому з твоїх синів!
І, небідомому в світах никому,
Мені день радісний яснів... яснів...

I на обініжкові простерся ніч.
І ніби поле все житами: – Сину,
І біль напомнених – майбутнія міць!

(Євген Плужник)

Warszawa, 19.06.1993 р.
Jego Ekscelencja Ks. Biskup Jan Martyniak
Biskup Przemyski
obrazdку bizantyjsko-ukrainського

Ekscelencjo,

Zgodnie z tym, co zostało zapowiedziane w liście skierowanym do Ksiedza Biskupa z dnia 25 marca 1992 roku, N.2350/92, Ojciec Święty Jan Paweł II podjął następującą decyzję:

wyłączył z przynależności metropolitalnej do Stolejnej Prymasowskiej Prowincji Kościelnej czyliz bizantyjsko-ukrainińskiego i uczynił ją, z dniem dzisiejszym, bezpośrednio podległą Stolicy Apostolskiej.

ПРЕОБРАЗИВСЯ ТИ НА ГОРІ, ХРИСТЕ БОЖЕ, ПОКАЗАВШІ! УЧЕНИКАМ ТВОЇМ СЛАВУ ТВОЮ «Я був найбільшим ворогом Радянського Союзу»

Цю фразу сказав Збігнев Бжезінський, перебуваючи у Львові. Лише один день, передував на Львівщині директор Інституту стратегічних студій у Вашингтоні, колишній дорадець Президента США з питань національної безпеки. Його візит в Україну носить приятного характеру. В Галичині у його глибоке родинне коріння. У Жовкові похованій його прадід Казимир. Разом з п. Бжезінським прибули: його дружина Емilia, пані Сі-Бі-Ес, син Marek, викладач політичних наук у Варшаві і син Ян, який працює політологом у Києві.

(Закінчення на 3 сторінці)

24 серпня – Шрічниця незалежності України

Церква в Україні

Львів, 28 травня миранні УГКЦ відновили, під керівництвом Отців Студітів, традицію прощі до чудотворного і відпустового місця – Унівської лаври. У процесі, яка нараховувала біль 400 осіб, також взяли участь Отці Редемптористи, Сестри Василіянки, Сестри Милосердя св. Вінкентія, Сестри Пресвятої Родини, Сестри Йосафатікі.

У селі Курівич прочан зустрів сяяненник УАПЦ зі своєю паствою і запрошив до храму спільно відслужити акафіст до Богородиці. В Уніві, біля чудотворного джерела, владика Юліан Вороновський висвятив сімох ляіконів.

(Закінчення на 3 сторінці)

Апатія чи діяльність?

Апатія це психічний стан, в якому людина стається не тільки байдужою, але і перша за все обмежує свою діяльність. Такий стан доволі довго триває в країнах посткомуністичних. З усіх боків можна почути таке говорення: «що ж даст мені всяке мое діяння, якщо і так не маю впливу на сучасні події та щоденне життя. Ось наприклад: не буду орати – скаже хлопчик – бо мені це не вигідніється. Навіщо мені студіювати – скаже молода людина – якщо і так не будуть мати змоги практикати згідно з вивченого професію.» Дійсно, ніхто з нас не хоче вкладати праці в справу, яка не даст нам жодної користі.

А однак таке думання веде до занепаду не тільки економічного, культурного, але і морального. Приклад мож-

НА НАШ ПОГЛЯД

Апатія чи діяльність?

Рівно шістдесят років тому московський, підтримуваний злестенерованим українським, апарат вчинив УКРГІД та й нардові жахливу криду-злочин, який на ім'я ГЛОДОМОР.

Фізичний стану, у якому знайшлася тоді велика держава Східної Європи, не описати ні словом, не обійти думкою, бо як можна собі уявити, що в мирний (Закінчення на 5 сторінці)

(Закінчення на 4 сторінці)

На Межі Поганського Світу

(Закінчення з 1 сторінки)

Цей промовистий образ можемо з'ясувати так: в одній частині світу, де володіла антихристянська політична система комунізму мавмо справу зі зруйнуванням зовнішніми чинниками релігійного життя, а отже і усвідомлення його варгостей та значення; з другого боку в державах, де не діяв стимул насильства, проходить цивілізаційне відвернення від християнства. Перед якою проблемою стояло сьогодні ми:

— греко-католики, що розділені на два вище названі світи, яким роками заборонялося вести нормальне релігійне життя, особливо на Україні, а також і в Польщі;

— всі ми разом, мешканці Європи, яка своїм стилем життя нас цілій час приваблює.

Неможливо повністю відповісти на це запитання. Мета моєї статті — лише вказати на деякі старі та деякі нові проблеми. Церква, тобто всі ми християни, весь час відаходить та проголошує Благовіст про Ісуса Христа, яка є Добротою Новиною для кожного, незалежно від часу і простору саме тому, що проголошує невідкладну присутність Бога в Особі Його Єдинородного Сина, який пройшов посеред людей колись в Палестині, помер на хресті в Єрусалимі та воскрес, щоб через Святого Духа зробити кожного Божою Дитиною. Ви сьогодні та завжди буде посеред нас, бо це ж Ви нам обіцяє і всі ми маємо в Ньому відкритий шлях до того, щоб прими为我们 з Богом та довершили наш розвиток — стати синами Божими, бути до Нього подібними. Основне запитання, про яке хочу говорити — це поганство як явище інтелектуальне, культурне та суспільне. Не буду займатися богословським осмисленням цього факту, але теологічний контекст і так завжди залишається присутнім.

Деякі міркування про суспільні стереотипи

Майже кожне міркування про людину розпочинається від основного охарактеризування свого предмету та надання йому належних прикмет. Це така прихованій слово вири. Хто є людина, та що можемо про неї сказати? Але дуже часто ми зустрічаємося з таким поставленим проблемами, де сам суб'єкт, тобто я, що дивлюсь на описуваний предмет чи особу, не хочу бути вже предметом опису, тобто не захоту себе самого прими为我们 в написаному меню образі. Дивимось на інших, не питаючи про себе, тому що саме це запитання зникає в першу чергу запитання про те, хто я? Наші зусилля мусимо скерувати до того, щоб уникнути приналежком такого аналізу, який для інших буде в'язнією і якого ми собі самим не бажаємо.

Одного з основних характеристик людини є її релігійність, присутність якої не викликає сумніву в никого, навіть у найбільш запеклих атеїстів. Кожна безвіриця людина є релігійною, тобто має якусь релігію. Релігійність проявляється в різних формах, культурах та часах. Але залишається відповісти на питання — добрі воно, чи погано, що людина є релігійною? Отже, інтерпретація факту, а вона може бути потрійною.

1. Негативна. Релігія це явище, яке потрібно перевороти з різних причин. Тут можемо назвати марксизм, філософію Фройда та так званий гуманітарний атеїзм Сартра та Камю і багато інших течій. Всі вони поєднуються в тому, що релігію необхідно перебороти, бо під привидом добра та щастя вона поневолює людину або є провівом стану її цивілізаційної нерозвиненості, або формою психічної недуги — обессійного неврозу. Саме тією посилі в нашіх часах підозрюють людів, якого явище є нечесно, якого треба куратися, якого якось примітивного, забобонного або невротичного.

2. Позитивна. Релігійність згідно цієї оценки, виникає з самої природи людини, яка не може виді не звильнитися, лише замінити її іншою релігією, доколи неусвідомленого. В остаточному розрахунку вона є тайнственным зв'язком з Богом і як прияннята Його об'явлення стається сенсом буття тут, на Землі, доловенням його, визначенням віносин до іншого, як більшого, та відповідо на те запитання, яким є кожний з нас, на запитання про мене, зверненого на Боже Ти. Можна це зібрати у формулу, що релігія, яка є прийняттям Об'явлення, становиться завершенням процесу формування особи як суб'єкта свого життя, тобто автора та активного реалізатора своїх можливостей, що співпрацює з Божим планом.

День з боку

«Я був найбільшим ворогом Радянського Союзу»

(Закінчення з 1 сторінки)

У Львові З. Бжезінського зустріли керівники обласні, Представник Президента України на Львівщині. Під час короткої бесіди напіш гість висловив своє бачення політичної ситуації на Україні, щкаючись ходом економічних реформ на Львівщині.

У других половинах дня З. Бжезінський з родиною відвідав Жовкув. Відразу ж родина побувала на міському цвинтарі, де поміж давніх польських поховань є і могила його прадіда. Проте, її досі не знайдено. У львівському архіві було виділкувано документ, що за свідчить місце смерті прадіда. Однак, на могили прошого століття Казимира Бжезінського не було багато хрестів, що не зберігся за довгі роки.

Гості сказали, що під час 1989 р. йому було відправлено у Вашингтон повідомлення про знайдений документ. Але З. Бжезінський того листа не отримав – листа відправили через Москву і він не дійшов..

Наступного дня гості вишили на відпочинок у Воронежу.

У львівському архіві було виділкувано документ, що за свідчить місце смерті прадіда. Однак, на могили прошого століття Казимира Бжезінського не було багато хрестів, що не зберігся за довгі роки.

Гості сказали, що під час 1989 р. йому було відправлено у Вашингтон повідомлення про знайдений документ. Але З. Бжезінський того листа не отримав – листа відправили через Москву і він не дійшов..

Знову шахтарські страйки

(Закінчення з 1 сторінки)

У крамнині «Українська книга», що знаходитьться на проспекті Шевченка 8, відкрито відділ релігійної літератури. На презентації було представлено близько 120 книг на різноманітну тематику: богословську, катехічну, духовну, біблійну, історичну і мистецьку. Відкриття релігійного відділу є результатом співпраці між колективом крамниці і працівниками видавництва «Свічадо», яке працює при монастирі Отців Студитів. Тернопіль. 31 травня розпочали голодування під час Зелених свят Тернопіль відвідав владика Керівники районної адміністрації гноють право гре-коатолицької громади проводити релігійні відправи у місцевому храмі. З огляду на що несправедливість, міріни УГКЦ виршили відправити Богослуження перед будинком районної адміністрації.

* * * * *

Під час Зелених свят Тернопіль відвідав владика Андрій Сапєнськ з Аргентини. 5 червня він зустрівся зі своїми земляками-переселенцями із села Рижкова Воля (Польща) і розповів про життя української Церкви в Аргентині. Наступного дня Владика відслужив Святу Літургію у катедральному соборі, а потім з процесією, у якій взяло участь кілька тисяч вірних, прибув на міський цвинтар, де віслужив Панахиду біля могили Січових Стрільців.

У селі Гончарівці (Монастирський район) відбулося освячення наріжного каменя під будову храму. Священики криницької григорівської парохії – о. Дмитро і о. Михайло, відслужили молебень до Божої Матері і виконали чин освячення.

* * * *

нили роботу усіх шахт Донбасу, застрайкували гірники Криворізького басейну, погрожував страйкам індустриальний Харків. 30 червня отримавши профспілок України. Через непостачання вугілля в катастрофічному стані опинилися коксохімічні та металургійні фабрики для яких зупинка течії очищувала їх руїнування. Ситуація стала ширез грізного. Тільки шахтарі Червоноградського вугільного басейну, висловлюючи підтримку своїм донецьким колегам, проявили державну мудрість і не припинили роботу.

Після бурхливих обговорювань Верховна Рада 18 червня прийняла рішення про проведення референдуму. Він відбудеться 26 вересня 1993 р. Ромадан України відправив відповісти на два питання: чи довіряють вони Президенту та чи довірюють Верховній Раді України.

У страйкуючі регіони на чолі з урядової комісії для переговорів зі страйкарями вилетів прем'єр-міністр України Л. Кучма. Більшість економічних вимог буде виконано.

Після двох тижнів драматичного протистояння страйки поволі почали затихати.

... Готуючи повідомлення про шахтарські страйки довелось переплюнути дуже багато преси різного спрямування – від «Голосу України», газети Верховної Ради, до «Пост-Поступу», незалежної газети, що виходить у Львові; цікавився думкою і кужже патріотичних газет, і недуже...» І несподівано помітили одну особливість: протягом двох років юсунування нашої Держави м'яко звикли до слів: «катастрофа», «критична ситуація», «смертельна небезпека». Два роки стоячи на краю прірви, ми, здається, звикли до цього стану. Ну, біда, ну, зотороза, а Україна, мов той чумашкій віз малопомалу хотить свою дорогу, гойдаючись та здригаючись на вібоах. І мало-помалу світ починає припинятися до того великого клаця колишнього Союзу, де не дримлять постриг і не лістять кров, із кожної стрви можна спокійно домовитися, як і пасе в цивілізованому світі. І двері в урядових будинках не зачиняються від численних лелегайчих усіх рівнів. І як гриби після дощутворяться українсько-іноземні спільні підприємства, від Малих, комерційних, до потужних, як, наприклад, Харківське українсько-китайське СП МОНТЕЛУН по випуску телевізорів. Так що – криза, кризою,

A тим часом...

У Калуші (Івано-Франківщина) триває монтаж унікальної установки «Воломін-115» розробленої саме у Калуші. Свою продукцію – папір, виготовлений А тим часом вирішувати порушені питання.

А тим часом вони відмінили

голова ОУН Ярослав Стецько з батьками, братом і сестрою. Тут йому – президентові Антибільшовицького блоку народів і великому патріотові України відкрито пам'ятну дошку. Священик місцевої греко- православної Церкви відправив Панахиду і посвятив Меморіальну Дошку. До речі батько Ярослава Стецька був прогресивним грекоатолицьким священиком і зумів приєднати синові любов до Бога і України.

Протягом минулого і на початку цього року Булачкій монастир Отців Василіян відкривав і розповідав відвідувачам «Воломін-115» розробленої саме у Калуші. Свою продукцію – папір, виготовлений А тим часом відмінили

Івано-Франківськ. Християнсько-Демократична партія України провела установочну конференцію в місті Надвірна. Головою обласної івано-франківської організації ХДПУ обрали Романа Гурмака. Учасники конференції прийняли також ряд звернень та документів.

* * * *

Представник Президента в Івано-Франківській області, Василь Павлик зустрівся зі спікіропатом, представниками монастирів і духовенства Івано-Франківської грекоатолицької спархії. Під час зустрічі розглядалися питання про передачу приміщення штабу 38-ї Армії для теологічно-католицького інституту і повернення приміщення Сестрам Василінкам. Василь Павлик подав до відома присутніх, що міністр оборони України вдав наказ про передислокацію штабу 38-ї Армії в інше місто, однак командувач 38-ї Армії цього наказу не виконав. Представник Президента також заявив, що його повноважень для вирішення майнових проблем недостатньо, бо і колишня власність Сестер Василінок, де сьогодні знаходиться сільськогосподарський технікум, визнана арбітражним судом власністю держави.

З приводу майнових проблем відбулася зустріч представника Президента з головою обласної Ради

з полімерної смоли – становка віддасть восени 1993 р. На цьому панері планується друкування національної валоти.

* * *

Ціна на російський газ і нафту для України підвищується до рівня світових поступово, до 1 січня 1994 р. прем'єр-міністр Росії В. Черномирдів прибув до Росії на основі Чорноморського флоту. Український державі було передано частину будинків посольства і торівельного представництва.

* * *

Відбулися переговори Президента Л. Кравчука з Президентом Росії Б. Єльциним. Підписано угоду щодо прискорення формування ВМС України і ВМФ України. Через непостачання вугілля вугільного басейну відбулася у кількохмільйонний пакету

з ініціативи Наукового товариства ім. Т. Шевченка у Львові відбулася у кількохмільйонний пакету

* * *

Нові монети України різної вартості викарбувані на луганському верстатобудівному підприємстві. Вже на складі зберігається майже 90 тонн гриві – від однієї копійки до гривні.

* * *

Постановою Кабінету Міністрів України затверджено порядок укладання шлюбного контракту. Особи, які одружуються, укладають його за власним бажанням до реєстрації шлюбу. У контракті передбачаються майнові права і обов'язки подружжя.

* * *

Проф. Ужгородського університету Василь Камендер вважає, що на Закарпатті, біля Мукачева відбувається вирощування чаю.

* * *

Перші п'ять танків із 40-ка, які передбачено будувати для українського танкового флоту, будуть виготовлені на миколаївських верфях.

* * *

Ярослав Стажнів, Львів

Церква в Україні

(Закінчення з 3 сторінки)

політичних партій, депутатів, депутатів Верховної Ради України, Римської Курії і Святішого Офіція підтримати їхню ініціативу.

У древньому храмі на Аскольдовій могилі був танцювальний майданчик. На даху ротонди грали музиканти, а в приміщені був буфет. Нині тут знову моляться. Храм св. Миколая належить греко-католицькій громаді.

* * *

В Україні зареєстровано 35 різних віросповідань, які представляють понад чотиринаціль тисяч релігійних громад. Найчисленніші з них: Українська Православна Церква Московського патріархату - 5,5 тис. громад, Українська Греко-Католицька Церква - 2,8 тис., Українська Православна Церква Київського патріархату - до 2 тис., Римо-Католицька Церква - близько 500 громад.

Традиційними стають в Україні Протестантські Церкви різних течій, а також з'являються кришнагітські, мусульманські і буддистські релігійні громади.

* * *

Генеральний секретар Конференції Європейських Церков, Іван Фішер звернувся недавно до Президента України Л. Кравчука з відкритим листом. У ньому викликається посягання на права подінні і релігійну свободу зі сторони прихильників колишнього Київського митрополита Філарета (Денисенка). Не зважаючи на своє зміщення і виведення в мирянський стан Ансамблю Російської Православної Церкви в червні минулого року, він продовжує втрачатися в розвиток церковного життя на Україні. Іван Фішер звинувачує також українські органи влади в активній підтримці, яку вони надають колишньому митрополиту Філарету. Він висловлює свій протест проти фізичного і словесного насилля відносно до співоків, духовенства і мирян України, які залишаються вірними Київському митрополиту Володимиру. Митрополит Володимир став на чолі Української Церкви в червні минулого року. Він єдиним, чия канонічна влада визнана всіма православними Церквами.

Відкритий лист до Президента Кравчука опублікований у сучасному номері журналу «Чернігівської спархії „Троїцький вісник“». У ньому Іван Фішер ділиться тривогами конференції європейських Церков щодо

«Звук бандури»

Від 20 до 29 квітня 1993 р. у приміщенні Київської державної консерваторії відбулася I Міжнародний конкурс бандуристів ім. Гната Хоткевича.

Засновником, організатором і головним меценасом була фірма «Соломія», а також Міністерство культури України. Головним спонсором був Банк «Україна».

Конкурс бандуристів носив ім'я видатного українського бандуриста-виртуоза, а також композитора, письменника, музичного і промальського ліча Гната Хоткевича (1877-1938 рр.). Його місце було підіяни Українським інститутом на вершину класичного звучання. Саме він заклав підвалини для її утвердження у сфері професійного музичного мистецтва.

Виступи артистів оцінювало авторитетне міжнародне жюрі: В. Герасименко (Львів), С. Баштан (Київ), К. Новицький (Київ), В. Ролак (Канада), Г. Хоткевич (Франція) та А. Хранюк (Польща).

Конкурсні змагання складалися із трьох турів: двох відбіркових і фінального. Всі прослуховування проводилися публічно.

До участі в конкурсі зголосилися 30 бандуристів-співаків, 15 бандуристів-інструменталістів та 18 ансамблів. Одинокими представниками діаспори були

«Рим висказався, проблема закінчена і треба тим погодитися.

(Закінчення з 1 сторінки)
на новести багато. Різного роду «бізнесмені» робить країна Навести сучасні події в нашій Церкві. Нова реорганізація церковних структур у Польщі спричинилася до того, що наша, Візантійськоукраїнська Церква увійшла у склад Варшавської римо-католицької митрополії. Таке рішення всіх збенежило. Були і такі, що передбачали занепад нашої Церкви. Інші вважали, що це черговий крок на дорозі патинизації греко-католиків. Чимало з нас наводили по відомості: «Юта лосита causa finita», тобто

«актів жорстокості і несправедливості проти незалежності Православної Церкви України, проти її епіскопів, духовенства і мирян». Він нагадує, що з липня минулого року багато соборів, церков і спаixильних

інші церкви в Україні були відкриті для відвідування і підтримки громадських властей», підкреслює генеральний секретар Конференції Європейських Церков.

Рівне. В обласному центрі відбувся фестиваль духовної музики «До Бога - різними мовами», мета якого - через пісню прایти до примирення і духовного зближення віруючих різних конфесій. І справді на фестивалі зуваха пісні різними мовами: українською, російською, англійською. Хорові сольні твори виконали капела Інституту культури, камерні хори Покровського собору і обласної філармонії, ансамблі свердловської пісні та інші мистецькі колективи.

Чернівці. У Чернівцях відбувається мистецький фестиваль духовного відродження культури України «Візэрунки буковини».

Серед багатьох учасників фестивалю виступив новостворений Чернівецький симфонічний оркестр, а гараж хор камерної та духовної музики при органному залі областної філармонії.

Окрім того, вперше на Буковині хор Буковинського ансамблю пісні і танго під керівництвом народного артиста України, лауреата Шевченківської премії Андрія Купціренка, виступив з програмою, пронизаною духовними творами С. Воробкевича.

Міськ. Здається, що злочини стосово представників Церкви набувають традиційного характеру. Ми не забули про вбивство російського параславського священика Олександра Менья, як у своїй квартири став жертвою злочинців настоєтель Жодзинської церкви св. Михаїла, Олексій Шинкевич. Також не з власної волі опинився у лів'яїті міській лікарні греко-католицький священик Іван Матусевич.

Москва. Ще маловідомий, але цікавий вид «відмови від вітва» виник у посткомуністичній Росії - відмова від влади. За останні два роки декілька священиків-монахів

національної опера України.

Гран-прі і I премію для бандуристів-інструмен-

тalistів призначено Романові Гринькові - студентові

п'ятого курсу Київської консерваторії (клас проф. С. Баптана). Наукрепім серед бандуристів-співаків був

Тарас Мазуркевич - студент четвертого курсу Львівського державного музичного інституту ім. М. Лисенка (клас. проф. В. Герасименка). I премію для аансамблів призначено групі «Вербена», яке працює в Черкаській державній філармонії.

I Міжнародний конкурс бандуристів завершився відличним концертом лауреатів та дипломантів у запіденноні традицій української музики.

Наступний конкурс відбудеться у 1997 р.

Марія Красько, Гланськ

SHERUTSKY INSTITUTE
Saint Paul University
223 Main St.
Ottawa, Ontario, Canada, K1S 1C4

Огіава. Інститут ім. Митр. А. Шептицького видав монографію про духовість свого покровителя. Книжка англійською мовою п. з. «Pray for God's Wisdom: The Mystical Sophiology of Metr. Andrei Sheptytsky». Автором книги є о. д-р Андрій Чирковський, директор

п'ятої інституту і проф. скільнохристиянських наук ім. Митр. Андрія Шептицького при Університеті св. Павла в Оттаві повідомляє:

— на відеокасетах появився шестиодиннадцятий курс про традиційний процес писання ікон. Курс англійською мовою викладає знаменитий іконописець, скількох монастирів в Редвул Велл, Каліфорнія.

Огіава. Дам'ян пояснює детально кожен крок у розписанні складанням левасу і позолочення, до самого маловідомого відносної філармонії.

Інші відомості з'єднані пісні і звуком своїх інструментів присвячені жюрі, публіки і організаторів, помимо того, що виступав на рівні з професіоналістами.

І Міжнародний конкурс бандуристів завершився відличним концертом лауреатів та дипломантів у запіденноні традицій української музики.

Наступний конкурс відбудеться у 1997 р.

Однак не була вона закінчена. Завдяки солідарності

і мудрій діяльності мирян, священиків та іерархії в Польщі. А однак була вона можливі. Чому? Ото ж спричинилися до того спільні спокійна, культурна і передумана діяльність

Це виникова подія у звичаях Апостольської Столиці. Едіони Чернівці з Вінниці, адвокат Ігор Бардин з Торонто і п. Петро Куль з Едмонтону, члени дирекції, але також два митрополити УГКЦ: Митр. Михаїл Бізель і Митр. Максим Германюк.

З нагоди підписання угоди, Петро і Доріс Куль передали пожертву в сумі одного мільйона доларів для створення першої із запланованих чотирьох катедр Інституту: Кatedri скільнохристиянської богословії і духовості ім. П. і Д. Куль. Замітним є те, що відмінно від інших університетських катедр фінансованих урядом інвестиції відсутні, в цьому випадку весь капітал залишається в українських руках. Фундація Інституту отримує грошами, а наростищих процентів робить річні виплати - університетові на відержання професора - завічного катедрото.

відмовилися прийняти сан єпіскопа. Як правило ця відмова відбулася на засданні синоду, куди запрошували кандидата. Так цією весною стався неординарний випадок - ієромонах Тройцесергієвої лави Діоміл (Дзюбан), кандидатуру якого на посаду єпіскопа Камчатки вже затвердили на синоді, відмовивши прийняти сан єпіскопа.

Ярослав Левків, Львів

Інформації подав

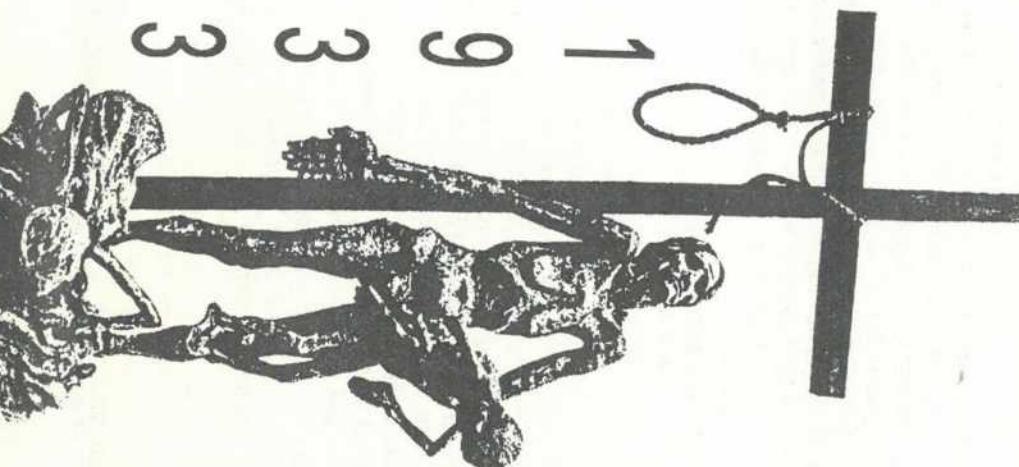
Голодне життя самоодержавія

(Закінчення з 1 сторінки)

час, коли ні війни ні полегостей, від голодної смерті помирає 7 мільйонів людей. Все вчинено в ім'я безпомилкової уяви одної людини, якй здавалося, що вона

заслужила.

Шістдесят років, які минули від Великого Голоду, не затерли в людській пам'яті жахливого слогаду, хоча апарат доклав усіх зусиль, щоб пропаганда перекручувала факти, а люди не пробували навіть думати про цього. Зрештою ми повинні пам'ятати хоча би в ім'я народів з помережих голодною смертю батьків. Сім мільйонів жертв!

С. Горбань. «Голодомор. 1933-й рік».

Щоб довести суспільство до повного комунізму верхівкою в Україні, був запроваджений московського селянства, основної в тридцяти роках верстви українського народу. А спілом за голodom прийшли погром сотень тисяч представників української інтелігії, яка буланосіем українського національно-культурного відродження у двадцяти роках.

Щоб довести суспільство до повного комунізму пояснювалося тоді офіційною пропагандою, одинокий спосіб, щоб дійти до вищої мети суспільного розвитку. Наслідки колективізації виявилися для українців супільню катасстрофою.

Колективізація на Україні завдала одночасного удару по самостійності господарського життя селян, і по національних лініях українців. Здійснювалася вона найбільш варварськими, найбільш неподільськими методами. До 1931 року було «конфісковано близько 200 тис. куркульських господарств, їх маючи передано у суспільні фонди колгоспів. Найбільши злісна й активна частина куркульства була переселена в інші райони країни», – читаємо в «Очерках істории Коммунистической партии України». Ї один мільйон 200 тис. українців заслано на Сибір та в Казахстан. Більша частина з них (в першу чергу діти та жінки) загинула.

Керівництво компартії України неодноразово зверталося на початку 1932 року до Москви з проханням послабити тиск на Україну. Воно попереджало, що українське сільське господарство однилося в критичному становищі. Але Сталін безжалісно йшов до своєї мети – побудови тоталітарної комуністичної системи. А для цього конечно було придушити залишки селянської ініціативи, примусити селян (хай навіть ціного життя мільйонів) безвідмінно працювати в колгоспах на рабських умовах. Тим більше, що хотілося поспішати з індустриалізацією та мілітаризацією країни. І крім того, найменший вияв політичної самостійності українських комуністів викликав у Сталіна подразнення.

У січні 1933 року на Україну прибув спеціальний послач Сталіна – Постіпов. Керівники України

благади його зробили останню спробу врятувати людів від неминучої загибелі – видати колгоспникам відбраній у них хліб, що ще залишався в складах та в коморах України, звідки його вивозили за кордон.

У відповідь Постіпов сказав: «Не може й бути моїх про допомогу держави доставами зерна для сівби. НКВД шукали зерно, яке ще залишилось у селян, для нової посівної кампанії. Та тільки звідкіля йому більшість в Індії під час найстрашнішого голоду 1918-19 років. І відвіді перевищувала смертність в країнах-учасниках Першої світової війни.

Про жахливі роки розповідають очевидці:

Олександр Ведмідів (село Велика Бушинка, Вінницька область): «Наше село велике і гарне, тому й називали його – Велика Бушинка. А розкинулося воно біля старовинного шляху Вінниця – Тульчин, всього в двох кілометрах від районного центру Немирів. Таке близьке розташування села біля містечка якось невеличкою мрою стимувало кістяву руку голоду і смерті.Хоча мені в 1933 році було всього десять років, то гостасні трагічні картини життя вистачали перед очима як живі й понині.

На прохові, коли землю вкривав ше рицкий сніг, бригади по 5-6 чоловік (це були в основному підлітки з більші сімей) ходили від хати до хати і шукали хліба, мотивуючи свої дії тим, що в колгоспі немає чим засвати поля. Вони штурмали ловитими зализними прутами в хатах під ліжком та скринею, в коморі і ківі, в ногові – скрізь шукали хліба. Зрідка шукачам вдавалося в лісках селяни занять пул-два зерна, скованого для сім'ї на чорний день. Але в більшості людей його не було, бо після жив у 1932 році зерна видали на трудові трамві. А на присадибній ділянці скільки вінських селян занялися голодом. Іх мігли пологи відмінно відповісти, якщо б хліб був відомий.

І ось бригада шукачів ступила на наше подвір'я. Шо могли вони знайти в обійсті селянина-середника, тобто му трохи квасолі, скопив його і постав висинати квасолю в мішок. Мати скопили рукою посудину і почали просити-благати цих «трясунів»:

– Майте совість, діткам хоч залішить. У нас ні пінки мух, ні зернини хліба.

Але мати була просьба. Забрали останні квасолиники. Так «клібозаготівля» проходила майже в кожній хаті. Так, у нашого недалекого сусіда Костянтина Яременка, який залишився відівлєм, було четверо малолітніх лівчаків. Його друга дружина Онися, вінавши про «бригаду» шукачів хліба, сковала в коморі мисочку кукурудзи, щоб зварити голодним дітям хоч якої похлобки. Знайшли члени бригади мисочку, забрали зерно. Який плач знали лівчаки-напівсироти, бачачи, що заливається слізми їхня друга мама. І ні в одного шукача не разчупилося серце, щоб повернути голодний сміт забране.

Згадуши ці трагічні факти і думаєш: наважікіо лодського не було в дупі виконавців продрозверстки? Чи були вони належані вищим начальством, чи, може, більшість із них також не пережили голоду і разом із співдужніми перележано в могилу.

Щоб не вмерти з голоду, селяни перекопували землю, шукаючи гнилу картоплю, ялили до річки Бугу іловини скойки, пекли з браїлі коржі, а коли виростило трава, появлювалося різне злісна і листя на деревах, то рвали їх лоді і варили (какаші), «сушки».

Я сам не раз з однолітками лазив по гілках лип і рівз листя, а пізніше цвіт аканії, і матір варила кашу з цієї зелені. Але він смерті спасла нашу сім'ю як і інші корів називали найгріденішими і наїластивішими словами: матінка, спасителька, годувальниця... Коли на наїмну кутку в одній родині загинула корова, то господина, прибігла до нас, плакала-приказувала, як за найдорожчою людиною:

– Ой пропала наша матінка! Шо ми будемо робити в світі Божому! (...)

Лише коли пригріло сонце і на колгоспному полі зазеленіли ряди пукових буряків, почали варити в колосах баланду і годувати людей. Нам, дітям, які прорівали один рядок, відпускали один чергак, а дорослим, що проривала два рядки, наливали в миску два чергаки.

Бесного і вітку 1933 року майже шілеючи юни відпілі. На полях дозрівали щедрій урожай, але багато зберігалися? Люди мерти дали. Езерно повинні знайти її застяги самі колгоспи. НКВД шукали зерно, яке ще залишилось у селян, для нової посівної кампанії. Та тільки звідкіля йому більшість в Індії під час найстрашнішого голоду 1918-19 років. І відвіді перевищувала смертність в країнах-учасниках Першої світової війни.

А в червні з'явилося листя на деревах, і люди почали відігрівати шкілу мої однокласники, бо були голодні. Весна. Дні стали довгі, робити дома і в колгоспі людям треба, а істи немає чого. І так почалася та трагедія, про яку страшно згадувати. Уже в березні місяці перестали відігрівати школу мої однокласники, бо були голодні і наука не йшла в голову. А в квітні почали пухнути ноги, а потім обличчя, руки і все тіло. Найстрашніший місяць був травень, бо пухли плоди почали вмирати. А в червні з'явилося листя на деревах, і люди почали її рятати і істи. Перекопували городи, де минулого року росла картопля. У землі полегуди знаходили гнилу картоплю, варили її та іши з листям.

Село наше тоді мало біля 500 дворів. На цьому кутку, де ми жили, було 45 дворів. Із них сім сім'ї засвітилися. Вони штурмали ловитими зализними прутами в хатах під ліжком та скринею, в коморі і ківі, в ногові – скрізь шукали хліба. Зрідка шукачам вдавалося в лісках селяни занять пул-два зерна, скованого для сім'ї на чорний день. Але в більшості людей його не було, бо були дуже пухкі і безсил. Вони попадали на дороги під тином і там померли. Біля нас жила сім'я Папія Талимона, яка скідалася з 11 осіб. Залишилося їх п'ятеро. Батько, мати і троє найменших дітей. Не дивлячись на те, що батько працював на залізниці і одержував на сім'ю пайок.

Було, щепи вулелі, бацши – лежить під тином пухла плодина, а особливо чоловікі і діти. Чим ти можеш, як і сам ледве пересуваєшся. Ні голова колгоспу, ні голова сільради не звертали на таких підлітків. Батько Талимона працював на республіканському, ні на обласному, ні на районному і колгоспному рівнях. Померлих на кладовищах не винизив, бо не було чим везти і не було кому. Всі люди були безсил. Своїх рідних закопували без труни на своєму городи, вирвши маленьку яму. Всіх, які були більше за зализний чи до міста або заводу, виміralо трохи менше людей, бо там люди робили на виробництві і їм давали хоч маленькі пайки на сім'ю. А ось у селах віддалених, де були тільки колгоспи, виміralи цілі вулиці від голоду.

ТОЛОДІ

У фестивалі української культури в Польщі «Солот'93» взяли участь артисти з України. Дякі з них, на нашу думку, що видатні індивідуальні, зустріч з якими не може залишитися без сліду у свідомості глядача.

Пропонуємо увазі читачів два інтервю з тими, що здавалися нам найцікавішими так за добіркою репертуару, як і за виконавчим рівнем.

Тарас Мазуркевич

Коли мені було 5 років, батько поміг моя незвичайну любов до музики і то він був моїм першимчителем. І після цього все почалося. Дальше опікувався мною п. Орест Баран, а отісня поступила я в музичну школу, де від основ почав навчання при на бандурі. Тепер я вже випускник Вишого Музичного Інституту у Львові.

Наукі я однак на тому етапі не закінчив, рішив вчитися дольше. Згодом у чудовий світ бандури впровадив мене Василь Герасименко, який дуже багато зробив для української культури, а перш за все вивів цей інструмент на світовий рівень. Герасименко протягом 20-ти років займався також самою конструкцією бандури. На цьому фестивалю я грав на бандурі, яка має щойно два роки. Є це бандура харківська. До цієї пори я грав на київській.

— Чим вони різняться?

Просто бандура харківська як кобза, протягом часу набрала звучності. Зрештою у Харкові існувала колись школа гри на цьому інструменті.

— Які у Вас враження від цьогорічного фестивалю?

У мене надзвичайно багато вражень і напевно про всі не встигну сказати. Подобається мені молодь, яка співає чудових українських пісень. Це справці чудові. Аж пременно спілкуватися з ними. До вподоби припала мені також подсвітка сірдечності і вагічності.

— Чи Ви зустрілися з якими-непримістями?

Так. Дозволю собі згадати слова: «Не все золото, що світиться»!

— Як це розуміти?

Просто. НЕ кортикую шварварів, але уважаю, що красні офтальми, танці, спів, що є не повне мистецтво. Тепер

СОЛОТ'93

у Європі цінить музикантів з досвідом, людем, які співають старі думи, псалми. Важко, що ми більші працювати над собою, бо наприклад, коли виконую думу і співаю про козака Голоту, зразу перед очима стає історія до якої не побімо повернати, це сором для нас всіх.

— Яким колись мусив бути справжній кобзар?

Перш за все мусив бути просвітителем народу, його

завданням було поширення духовності. Що цікаво, то ге-роїчних пісень міг не знати, вистачило співати коротких молитов, канти, щоби впроваджувати людів в настрої покори.

— Чи Ваші плани на майбутнє дальше будуть пов'язані з бандурою?

Моє мрією завжди було несennia духовності, хочу пере-конувати і викликавати серед людей призадумання над суттю життя і думкою, що бандура мені у цьому напевно допоможе.

Олена Діденко

Напевно однією з більш помітних пунктів солотського фестивалю був виступ Олени Діденко, солістки з села Липова Долина, що на Слобожанщині. Моя увагу привернув вже сам артист, який пов'язував мені з журбою і цілим горем українського народу, беручи до уваги факт, що кілька хвилин раніше згадувалося про 60-ту річницю голodomору в Україні. І дійсно так сталося. Олена Діденко

виконала «Український плач», який подекуди міг зворушити до спіл, бо дотліально показував горе великого геноциду.

А ось декілька спів від артистки скерованих до читачів «Благовіст».

Колись, на одому з фестивалів в Україні режисер концерту покликав мене і запитав «ому я не співаю українських пісні, в тебе голос наче створений до того».

Але що я могла тоді йому відповісти, виховувалася у місті, а там люди не хотіли їх співати, побоювалися забобонів.

Згодом я сама почала працювати над собою, ходила по хатах, просила людей, щоби заспівали мені хоча б маленький фрагмент оригінального плачу. Але, на жаль, вони не хотіли того зробити. В іх пам'яті залишилася трагічна доля, видно було, що не хотіли до неї повернати.

Але все-таки знайшлася бабуся, яка відповіла на моє прохання «Бажаним плачом». Її було вже все байдуже тому, що вона опинилася сама на світі і чекала тільки кінця свого життя.

Ось фрагмент цього плачу:

«Ти моя матінко,
На те що ж я так рано цого зобралася?

Та хто же мене тепер покаже...»

А хто же мене тепер покаже...»

Цей фрагмент торкається якраз матері, якій помер син, але спіл згадати, що люди, які виконують плачі, голосять про всіх рідин, які відйшли із цього світу. Це може бути батько, мати, сестра, дочка, бабуся тощо.

Які мої враження від цього фестивалю? Отже, мушу сказати, що молодь є чудове, де не гинула, там бачила добрих людей. Нікто нас не порізне, а кожен шанує як правдивих гостей. Це мені дуже подобається. На жаль, треба буде виїжджати, а так хотілось би тут залишити, у цьому відмінному світі, де всі люди є рівними і щасливими.

Інтерв'ю взяла Дорота Шупер

«Українські ночі»

27 червня у Івані після фінального концерту в сопотській Лісній опері відбулась ще одна культурна подія «Українські ночі». Квіток коштував 70 тис. або 100 тис. зл., залижко від місця і часу його придбання.

Перебачувалося виступи таких рокових груп, як: «Жаба в дирижаблі», «Вій» (Україна), а також експериментального театру «Контакт» з Іванська. Гістьми, які всі оцінювали була група «The Ukrainians» з Англії.

Концерти, звичайно, почалися з майже годинним запізненням. Публіка, яка складалася в основному з молоді, була нечисленна. Приходили там тільки ті, яким залишилося ще трошки трошай, хоча це була невелика радість, бо в поблизькому буфеті щіні перевищували всі можливі граници.

Коли на сцені зявилася «Жаба в дирижаблі», яка дивувала своєю орігінальністю, здавалось, що розвівавіть вона анемічну публіку. Кияни запріснували крім музики велике «Show»-маскарад, який для глядачів був рідкісним явищем.

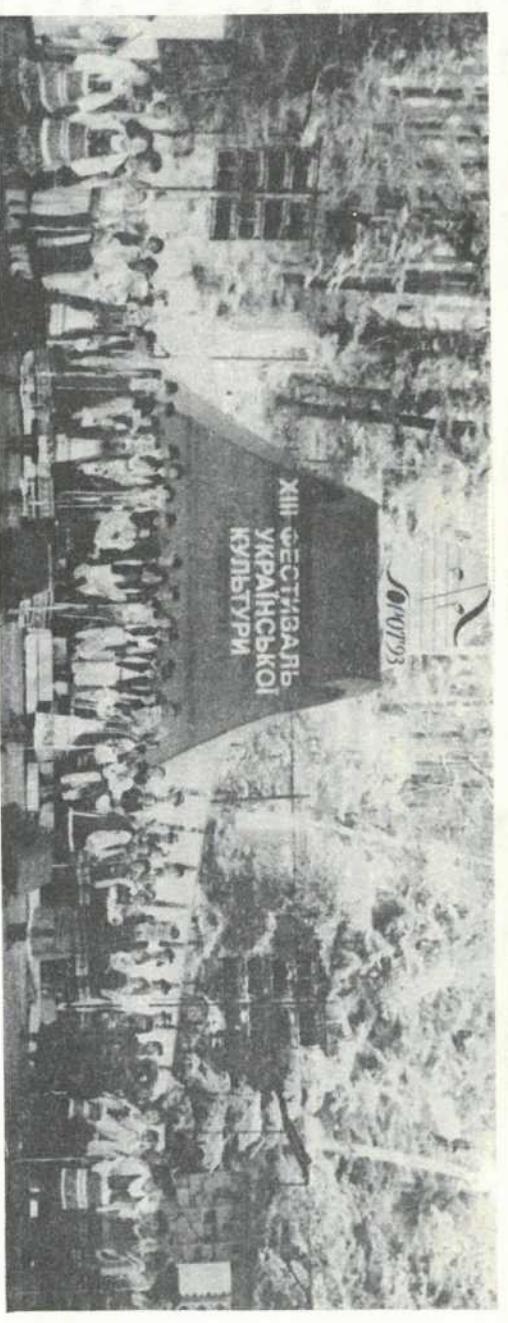
На кіль, група «Вій» та їхня авангардна музика (на мою думку сумна і монотонна) не захопила молодь, доказом чого був майже порожній зал під кінець їх виступу.

Всі нетрепливо ждали появи групи «The Ukrainians» з Лідс (Англія). Їх виступ притягнув увагу глядачів, телебачення та журналістів.

Артисти виконали свої твори, які вирізнялися свою незвичайністю. Можна було почути елементи багатьох жанрів музики від фольку через рок до металу. Все це було виконане з величним запалом і спричинило до спонтанної реакції молоді – щелків за початок танцювати. Після останньої пісні (виконуваної на біс) майже всі знову розійшлися, так, що «Гурт Олега Кульчицького» привігав порожній зал. Музиканти заграли дві пісні на добрані.

Підсумовуючи, концерт був маловданий, перш за все під оглядом організації. Думаю, що організаторам головно йшлося про зібрання «кас». А все ж таки на «Українських ноћах» варто було бути, хоча, тому що послуги дешо ішо від традиційної української музики, яку виконували гости з Англії.

Дорота Шупер

Черговий фестиваль, називаний частко святом української культури, відійшов в історію. Залишилося кількох спогадів, потім зустрічались, трохи поторгували різного розмірів і буде з нового!

Бортичанський, Ведель, Лисенко та інші

В дніях 24-27 червня цього року у Сопоті, Іванську і Гданську відбувалися дні української культури. Згromadили вони чимало виконавців з Польщі, України та діаспори, які представляли різні жанри українського культуруального мистецтва. Головною подією був ХІІ фестиваль мистецтва, але не забракло також інших імпрез. Однією з них був концерт церковної музики.

25 червня о год. 19.30 у Гданську, в готичних мурах костела Отців Домініканів під покровом св. Миколая, залунила перкова спів. Варто при цій нагоді згадати, що в цьому храмі зберігається старовинна ікона Богоматері, після цієї культи. Ікону до отців Домініканів. Звідтам післявоної у 1945 р. до Гданська.

Концерт церковної музики згромадив багаточисленну публіку, яка виявилася пізше, не прогайнула часу. Ведучим, який ознайомлював глядачів з ходами та їх репертуаром, був проф. Юрій Каролос.

(Закінчення на 7 сторінці)

Бортнянський, Ведель ...

(Закінчення з 6 сторінки)

В його ролях співали богослови, а від 1992 р., з огляду на проблеми поз'язані зі скомплектуванням постійного складу, в корі почали співати студенти інших шкіл. В репертуарі цього ансамблю є найбільш варгісні твори релігійної музики Сходу і Захолу, а метою диригента є широке їх пропагування. Хор «Мойсей» так сподобався численно згromаджений публід, що змушені був співати «на біс».

У концерті взял участь також православний камерний хор з Вроцлава, якого диригентом був о. Г. Цебульський. Вони майстерно виконали церковні твори в більшості російських композиторів.

На закінченні поєднані сили «Журавлів» і хору «Мойсей» відспівали Панахиду, присвячену пам'яті жертв голодомору в Україні 1932-33, а глядачі хвилини мовчання відчуваючи па'ять всіх, які згинули під час геноциду.

Конcert церковної музики викликав зацікавлення не тільки згromадження публіки, але також журналістів і телебачення. Справді була це велика полія «для душі», яка могла викликати серед слухачів настрій пригадування про минуле.

Конcert церковної музики викликав зацікавлення не тільки згromадження публіки, але також журналістів і телебачення. Справді була це велика полія «для душі», яка могла викликати серед слухачів настрій пригадування про минуле.

Д. Г.

Горжество в Лігнині

Стаття с. Романи «О, Ісусе до мене прийди» піснула мені на думку, щоб поділитися з Вами нашим святом – Першим Святым Причастям – яке відбулося у Лігнині 2 травня цього року. Пишу про це не як сторонній глядач, але як мати дитини, яка приступала до Першого Причастя.

Лігнинська церква була з цієї нагоди гарно прикрашена квітами і стрічками. В неділю перед торжеством парох, о. Марко Сосницький зустрівся з дітьми, щоб провірити їхнє знання. Викликано це велику тривогу серед майдутних першопричастників, бо досі навчанням релігії займалася с. Мирослава Гнилиця. Початок, як звичайно, був тяжкий, але поборовши страх, діти почали гарно відповідати.

Минув тиждень. У суботу напередодні торжества, діти вперше приступили до св. Тайни Покаяння. Від ранку помітти можна було певне порушення, бо всі, роблячи іспит совісти, слисували на карточках свої гріхи.

Тут дозволю собі на малу дилесю. Часом можна почути голоси, що дитина не все розуміє, то за скоро обтягується її молитвами – буде старша, то зрозуміє вважаю, що то не так. Діти більше розуміють, як нам здається. Треба з ними говорити, пояснювати в такий спосіб, щоб зрозуміли. Вони будуть такими, як ми їх навчимо, бо вони є як глина.

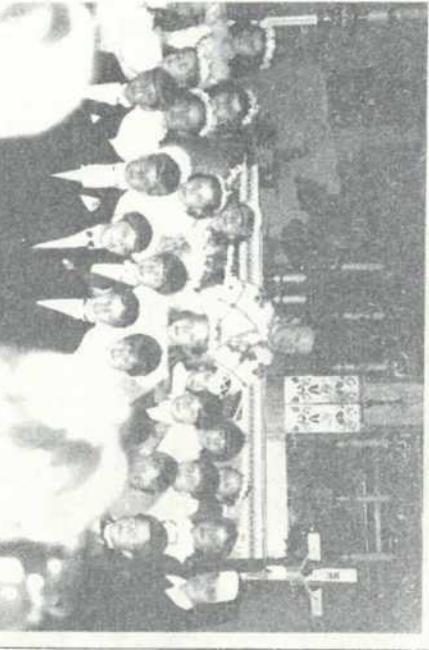
Перша неділя травня була чудова – світло привітне сонце, надворі було тепло і приемно. Перед церквою стояли два ряди дітей, по правому боці хлопці, по лівому – дівчата. Разом стояло їх 25. З церкви з Святої вишли священик та привітав своїх наймолодших парадіїв. Впровадив дітей разом з вірними до синагоги.

Це було свято дітей і до них отримав парох керував свої слова. Людям приемно було чути, як дитячі голоси перебивають «дорослі» у «Вірую» та «Отече наш».

І надійшов найважливіший момент – Причастя. Діти прийшли його з повагою. Змовили молитву.

Після Служби Божої о. Марко роздав пам'яткові ікони зі зображенням Тайної вечери та молитовники. Деякі з дітей отримали окремі нагороди за успіхи в навчанні. Від імені батьків священиків та сестри катехітіц вручено букети квітів.

(м)

ДІДЯ М

Встала мати Україна

Встала мати Україна
Сонце засвітило,
Пробудилася народна,
Незніченна сила.

Сотні літ нас розчинили,
Та не побороли,
Бо не вмерла Україна,
І не вмре николи.

1991 – Верховна Рада України
протолосила
**НЕЗАЛЕЖНОСТЬ
УКРАЇНИ**

Слава тобі Україно,
Від роду до роду,
Як накажеш – ми положем
І твоя держава.

Дмитро Павличко

24 серпня – День Незалежності України

Наша Батьківщина та всі українці по цілому світу торжественно відзначають цей день, коли Верховна Рада України проголосила незалежність та створення самостійної держави – України.

Нині усім спід утверджувати самостійність Батьківщини між іншими через добру працю і науку, щоб наша держава росла в силу.

У минулому України багато героїчних визволюючих змагань, які записалися золотими буквами на сторінках нашої історії. Пригадаймо хоч би боротьбу Української Повстанської Армії проти смертельного ворога України – більшовиків. Мужні вояки УПА захищали те, що найдорожче для народу: віру, волю, честь.

Дле в історії УПА є безліч подій, що про них знають лише зелені Карпатські ліси. Таємницю з собою забрали ті, що впали в нерівному бою.

Дуже цікаво описане життя наших повстанців один з командирів УПА – Степан Хорін у книжці «Зимою в бункрі». Наведений фрагмент допоможе нам увійти у світ думок і почувань героя УПА.

«Моїй Доні»

Була ніч 1 січня 1948 р.

По довгих роках приснилися мені рідні. При-
снилися мені та страшна ніч, коли наша хата була
обставлена військом, а вороги закидали мені на
руки ланцюги. Мама благословила мене образом
Ісуса Христа, стареньким образом у чорних рам-
ках, що його дістала під від бабуни, і сказала:

– Будь твердий сину! Хай жодна сила тебе не
зломить. Шасливо вертайся!

Вона зняла зі своїх рук дамський пам'ятковий від
своєго дідуна медальчик, що на ньому Печерська
Божа Мати й Золоті ворота у Києві. Вона
посипувала його, почепила на шию й гроно за-
кала...

Я прокинувся й усвідомив собі, що я в бункрі.
Каганець близьмав, а черговий стрілець варив
сніданок. Довкрути мене був реальний світ нашо-
го підземелля, але думками я був біля своїх
рідин.

Чи пізнали би вони мене?.. Зброя і важкий труд
похилили мої плечі, поклони втомили ноги, а у во-
лосах вкрався сіжній інсі...

Нераз хочеться мені написати до моїх до-
рогих. Не знаю, чи вони довідаються колись
шопобуль про мене. Ми живемо, боремось і по-
від віходимо. З нашої боротьби залишаються
в народі тільки наші прибрані імена. Але
мільйони не будуть знати, хто крився під цими
іменами. Наши записки пропадають в підземних
крийках. Може колись історики схочуть за ними
шукати, але чи по стільки роках зможуть це
щонебудь віднайти?..

В сьому річницю уродин моєї найдорожчої
дочеки Лілі, 7 січня, приснилася мені вона сама.
Прокинувшися, я мріяла про неї. Мене мутило
питання, чи вона ще живе, чи може її замучили.
Був час, коли до мене на Лемківщину дохолили
вістки, що мою Лілі вбили в рідній хаті. Її голівку
роздили до одвірка, кинули неживу на землю,
маму забрали в торму, в потім, приїхавши назад,
застрілили біля хати.

Лілі! Чи ти живеш, чи відійшла вже навіки?
Прости мені, що покинула тебе на так довго!
Коли я відходив до УПА і прошався восіннє
з тобою, ти, почуши довкола плач, виїгла всілі
за меню і кричала:

– Тату! Тату мій, вернися! – Ти вже Лілі не
є тобою, чи пожежами ноги і синів райдужні сині про-

і сказав виглядати у вікно, бо тато скоро вернеть-
ся.

Ти виглядала довгі роки. Чи виглядаєш ще
поспіluвав тебе хто в голівку, щоб ти цвіла, росла
і сіл на бібрала?

Щоб ти мене не забула, хочу нагадати тобі
картину, коли твій батько був біля тебе. Як мене
забрали Іспанії, ти прийшла на побачення зі
мною в тормі. Ти мала тоді три роки. Коли
привели мене, ти мене зразу пізнала і закричала:
«О, тату мій!» – і припала, як завжди, до мене.

«Гештапівські дав тобі шоколаду, ти відвернулась
від нього і не прийняла його подарунку, кажу-
чи: – Не хочу! Ти ляло – тата відлай!»

Коли після побачення мене провадили до кам-
ери, ти поспіла кричала:

– Пусты, пусты тата!

Деколи приносили тебе до двора до каме-

ларій, де я працював. Ти брала пепатку в руку
і витискала її на папер. Потім ти ставала при вікні

– Таку, а чому ліс зелений?

Ти не знала ще толі, що зелений ліс стане для
мене на довгі роки пристановищем, рідного ха-

тою, приятелем і ворогом.

Важко мені тепер писати, згадуючи тебе. Як-
що поляжу, пам'ятай, що твій батько боровся за
Україну і за неї загинув. Нераз бачачи такі ма-
ленькі «Лілі», порізані більшевицькими бандита-
ми, він ішов месником на ворожі війни.

Якщо доведеться тобі пішукати твого татка між
тисячами могил повстанців, запитай лодей, де
спочиває Степан Хрін.

Рости, міцні і будь віра Україні! Твій батько
ніколи николи не захистався в бою, а коли падав, то
від утоми або ворожих кулів, бо нико з нас не
пішається позаду. Всі йдемо молутним маршем,
щоб Україні здобути волю, пастя й крашу доло-
мільйонам маленьких «Лілі», таких, як ти, що
страждають тепер в Україні. Ми боремось за те,
щоб вони не страждали, щоб їхні батьки не
залишили їх на поталу ворогові, щоб вони
за ними не тужили й не розлучались николи

– у вільний український державі.

Радій і будь горда на те, що твій батько був
учасником великого походу в криваві дні, в наси-
чні пожежами ноги і синів райдужні сині про-
перемогу і волю.

На межі поганського світу

ІІ з'їзд ОУП

(Закінчення з 2 сторінки)

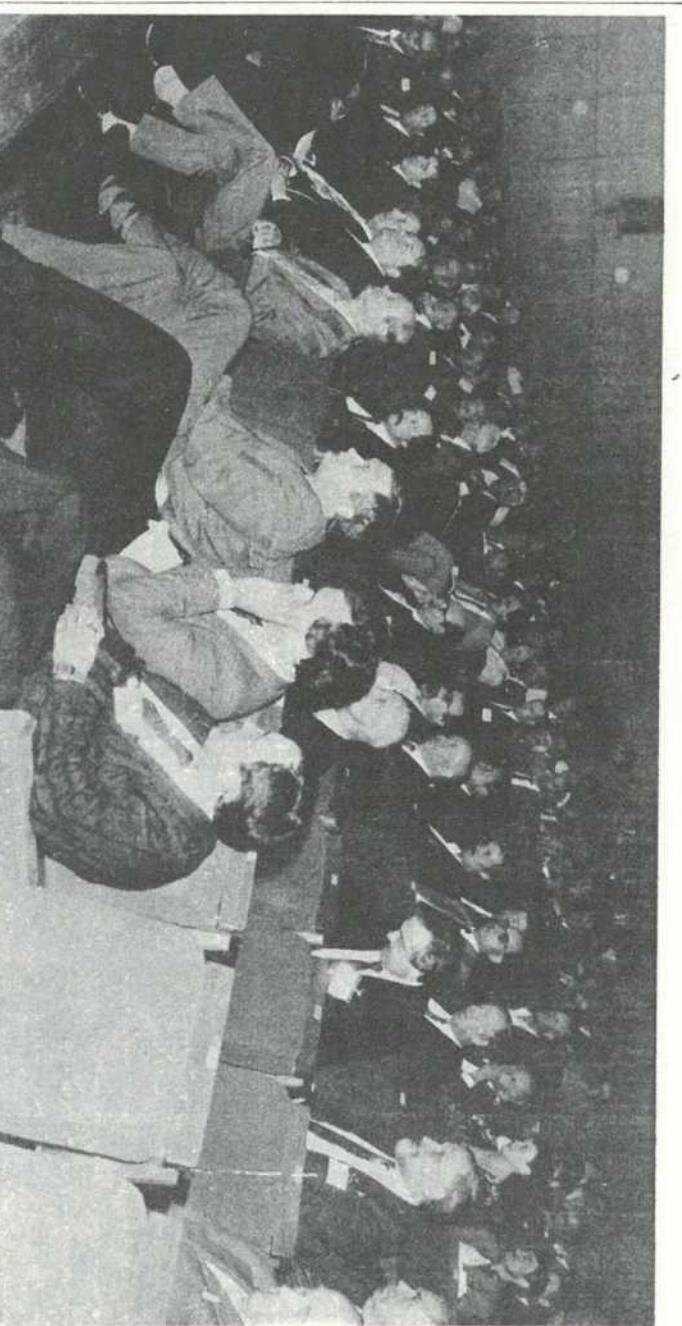
«Наші» форми поганства

(Закінчення з 1 сторінки)

Те, на що хочу звернути увагу, торкається, на мій погляд, в особливий спосіб українців та так названих «українських церков». Спочатку хочу зробити декілька зауважень формального типу. Християнство, як реальність спасеної Божої благодаті, – понаднаціональне і тому, що це Благовість до людей як такої, людей поза контекстом часу, простору та культури. Саме сьогодні делалі більше наука усвідомлює нас, що людина народжується, але культура робить її особою та особливістю. При чому поняття культури розумію тут як форму активності людини, яка переворює світ, називаючи речі, явила та через яку особа проявляє свою особистість, як центр, що зосереджує на собі активність довкілля. Благодать Божа не низить нашої натури та нашої культури. Тому-то слід нам завжди вміти знайти і це значення факту принадлежності особи до певної означеній та конкретній групи, яку називемо народом. Можемо отже, говорити про народ як факт з самої природи людини, що дозволяє особі увійти у збірний досвід босоніжні світу та його зорганізування, які називемо культурого в історичному сенсі, тобто як носія поземночої традиції. Народ може стати клічем, залишившись, моральним здобов'янням, але лише тоді стане справжньою заповіддою, коли природу людини зрозуміємо як дану нам від Бога. Іншими словами, можна сказати, що людина не є християнином з патріотичного обов'язку, але стається патріотом тоді, коли справді панує Божу волю, таож відносно своєї належності до цілого «ми» як збору «кінця». Це ж перекладається тоді на святительське – «клоби близького свого» та «кінемає більшої любові, як то жити своє покладе за друзів своїх». Тоді-то справді наша поставка до іншої людини має прикмети християнської відповіді на Божий закон і тоді християнство торкається життя людини у всіх їого проявах. Бо немає інших богів крім Бога одного і лише в іншому ми живемо і ліпше він остаточно визначе нашу дорогу.

Але народ, яго життя, стається також тим, що можемо назвати – політикою, тобто активністю народу як окресленої часом, простором історію, культурою, спільним міфом, групою людей, яка веде або повинна вести до зросту спільногодобра та збагачування осіб культурою, матеріальними благами, свідомістю безпеки, можливістю самореалізації. Кожна влада, яка ставить собі даже натуральні та нормальні завдання, завжди користується певною спільнотою міфологією. Здається, що це є один з основних факторів концепції влади – бути вірними та реалізувати якісь міфи. Це поступає до іншої людини чи майже необхідності передати комусь частину власної свободи, заправчованих гроплей, часу, а деколи присвятити і життя. Але небезпека кожної влади полягає в тому, щоб розглянути елемент свого впливу на ці діяльності, які не можуть бути її передані, що торкаються життя одиниці в її віднесенні до її власної долі, совісті, відчути свягості та моральних принципів. Тобто, кожний з нас має приватну частину життя, приватний центр, до якого никто не чужий, чи то особа, суспільство а навіть держава залиши не може. Наша душа, совість в остаточному підірахунку не може статися предметом для політики, мусить бути сферою «я – Бог». Ця сфера, що віднесена, після релігія, яку в християнстві здійснює Церква, тому, що так зарядив Христос. З цього випливає, що треба дуже чітко дати визначення, що це є національна Церква. Тобто, чи це значить, що вирішальною силовою в цій політиці конкретної групи людей, наявіть якщо вони холять кожного дня до словів і два рази на день до Св. Причастя, чи Універсальна Церква Богочоловівка, яка живе в окресленому часом та простором народі, щоб бути засобом його спасіння, тобто внести в життя цього народу Благовість і нічо перемінити та дошовнити життя осіб – членів та творців народу. В тому контексті хочу сказати, що неподавно один з видавців УАПЦеркви Патріарх Мстислав скрипкував Президента України Л. Кравчука, та сказав, що вся біла з українським православ'ям йде від того, що Президент підтримує колишнього Київського митрополита Філарета. На мій погляд, велика та основна біла не в цьому, а в тому, що Президент керує чи хоче керувати Церквою. Це абсолютно не є його завданням і доки ми цього не зрозуміємо доти буде напа біла. Навіть якщо це буде Президент, що буде кожного дня сповідатися та причастися, обвишатися іконами та буде хреститися на кожному кроці, що не його завдання – керувати чи маніпулювати Церквою. Где такому народові, такій Церкві і такому президентові чи урядові, що буде таке роботи. Релігія з засобу спасіння стається ідеологією. А тоді горе такій релігії, що не встереглась ідолопоклонства.

ієромонах Марко Скірка ЧСВВ
(Закінчення у наступному числі «Благовіста»)

Виступами перед делегатами ІІ з'їду ОУП було для декількох польських послів роз'язаного парламенту досконало нагодовано для самопрезентації, що мала на меті нові вибори. Декому вдалося відкрити наступні діяльності нової управи Об'єднання, як і вибрало під час з'їзу, з'їшли на дальший план.

Найясківіші справи, що торкалися германіу, програми та завдань з'їду, були вирішенні у першій польській травні. Тоді це нікто з організаторів не міг спередбачити, що в країні виникне гостра політична криза (страйки, вогум недовір'я для уряду, розв'язання парламенту) та коненцість нових виборів. В результаті дебати відбувалися у гарячій політичній атмосфері, підсилені почтком виборчої кампанії. Як нормальні перед виборами буває, появилися мода на меншості і проявилася вона в куртузниках жестах, обіцянках та звільненню пустосіль та вінесенні до українців.

Політична гарячка характеризувала більшу частину учасників ІІ з'їду. У такій ситуації виконання головних завдань з'їду – тобто одніка стану української меншості в останніх, зламник роках та окреслення ідеї з'їду з управи, з'їшли на дальший план.

Завдання з'їду

ПІД з'їзд ОУП дебатував спираючись на на двох документах, запрезентованих делегатам Головного управовою і Головного ревізійною комісією. Натомість доловід Юра Рейта мала на меті дати напрямок підприємниці дискусії. Суто організаційними справами займалися дві комісії: виборча (віловідальні за хід виборів голоми ОУП та Голової ради) і статутна (яка опінувалася і підготувала пропозиції змін та доловінень статуту, наприклад покликання Програмної ради, наставання юридичних прав тереновим відділам і т.д.).

Комісія постановою ІІ з'їду українців делегатів з'їду відзначила (до Президента Кравчука, Примаса Глемпа) і листом до Представника громадянських прав.

У явному голосуванні делегати вибрали голову ОУП. Одинокий кандидат на цей пост – Юрій Рейт здобув прихильність 91 голосуючих (6 делегатів не голосували, пікто не був проти).

Багато ємоцій та непорозумінь з'явилося під час голосування на кандидатів до Голової ради. Причинами було застосування виборчої комісією т.зв. «кільцевої», який в управліннях позиції ставив кандидатів зголошених орієнтиром тереновими відділами. Появилися навіть небезпека викликання хвили розрахунків за минуле у віднесенні до активістів УСКГ. Остаточно вирішено, що можна буде подавати більшу кількість кандидатур з залу. Вибору 31 членів Ради доконано 3-поміж 45 кандидатів.

Інша проблема була зі складом Ревізійної комісії та Товарицького суду. Забракло очок до праці і з'їзд затвердив лише усі персональні пропозиції.

Дискусія під час з'їду

Вперше в історії трапилося, що делегати (з важним маніфактом) рідше забирали голос, як запрощені гости. Делегати оживали лише під час перев, у кулурних розмовах.

Делові учасників з'їду складалися у тематичні блоки: охорона сакральних і національних пам'яток, польськість, виховання молодого покоління, «політичне русинство». Чітки різниці у поглядах з'явилися

Процес шпоралізації українського середовища в Польщі поглиблюється. Постійно виникають нові організації (існує їх вже понад 20). Відживають проблеми (повертатися на батьківські землі, чи залипатися на місцях виселення), утримуються релігійні непорозуміння, виразно позначається регіоналізм (Лемківщина, Гільдії).

Розподіл існує і в ОУП. Немає єдності відносно того, яка повинна бути вертикальна структура організації. Заникнеть безпосередні контакти поміж окремими відділами. Виразно різняться позиції польських політичних партій. Усі ці явища можна було помітити на з'їзді.

ІІ з'їзд ОУП посів детально обговорив проблеми і небезпеки, що станову перед українським громадянством (існує їх вже понад 20). Відживають проблеми одноїдності, а скоріше була результатом українсько-українського компромісу. Була вона боюючою самою програмою, яка була запрезентована на ІІ з'їзді в 1990 році.

Ця зміна орієнтації на більше уполітичність обговорювана буде корисна для українців і позитивно вирішить основну проблему: *будуть чи не будуть урядчим в Польщі?* не можу сьогодні проговорити.

Марек Пахольчик

У справах суттєвих для інтеграції українських середовищ в Польщі – польські підприємства і преси. Пробувано залогувати сесії творення польських осередків на місцях відкриття від чиаців. В обох випадках з'явилися лише прихованою формою наступу на особи, а не поглядом обруктуваною критикою. На жаль з'їзд не відірвався до цих проблем і дали будуть вони появлятися на засіданнях Голової ради.

Представники сателітних структур надто багато з'явилися і присвятили автопрезентації і першікові власні плани, узаженою іх реалізацію від роздобуття відповідних фінансових засобів. Досконалого рецепту на розробуття фондов на діяльність організації не вдалося знайти. Попули жертвовавши та творення нових фундацій приносять пораз-то мізерні результати.

З'їзд та вибори

З'їзд ОУП був для представників польських політичних партій досконалого нагодою для проведення виборчої міні-кампанії. Кількох відомих політиків і булихи описі, зокрема з боку гостей з'їду. Належить однак видінати, що не прибув ні один пілер

партії. Жоден з бувших поспів тою не визначав користі, яку мали бы українські виборці в випадку голосування на його партію. Жоден також не заявив, що його партія засуджує акцію «Вісла» і це саме зробить у майбутньому парламенті. Одночасно жоден з делегатів не відкаже поставити цього запитання під адресою почеших політиків.

Делегати до кінця з'їду не вирішили з якою партією Об'єднання створити виборчий союз. Це завдання дійсно вирішено керівним органам ОУП. Введення українців до парламенту стало пріоритетом у діяльності Об'єднання в найближчих місяцях.

З глибини небуття

Микола Булатович

Народився 14 лютого 1909 року в родині одного з київських священиків. Малої нахи до мальства, по закінченні школи поступив у Художній інститут. Проте не закінчив його, бо зайнявся літературною діяльністю, працюючи в редакціях часописів «Нова генерація», «Заклик», «Літературна газета», «Радянське літературознавство». Миколі Булатовічу ледь виповнилося 28 років, як трагично обірвався його життєвий шлях.

14 червня 1937 р. «обермайстер» із IV відділу управління Держбезпеки до справ компонування звіту начальник художньої інтелігенції України Гольдман на підставі якихось матеріалів (шевно, доносів) знайшла, що комсомолець Булатович є особливого небезпекою.

З життя спархii

05-08.05. З нагоди празника св. Юрія та 60 річниці львівського з'їзду «Молодь Христові» перемиський Владика перебував у Львові. У тому часі провів розмови з Іоакимом Блаженством та Апостольським нунцієм Антоніо Франко, склав також візит івано-франківським владикам.

09.05. На запрошення краківського кардинала Ф. Махарського кир Іван взяв участь у торжествах св. Станіслава мученика. Наступного дня, спільно з о. М. Михайліним, склали візит кардиналові та черговий раз розмовили про повернення власникам церкви св. Норберта у Кракові.

10.05. Повертаючись з Кракова до Перемишля владика Мартиник відвідав тарновського єпископа і розмовляв про церкви на Лемківщині та їх майно. Розмови були конструктивні. Владика погодився на відання деяких переков власникам.

11.05. Відбулася розмова з Провінціалом Отців Францисканів у Кракові в sprawi повернення чудотворної ікони з Кальварії Паславської. Вирешено, що до кінця червня цього року ікона поверне до законних власників.

14.05. Владика Іван відвідав духовну семінарію у Любомні, де зустрівся з богословами.

16.05. У катедральних приміщеннях у Перемишлі відбувся уроочистий концерт дітей з української початкової школи, на якому був присутній кир Мартиник.

19.05. Владика Іван провів у Сейнах спільні молитви з римокатолицьким духовенством про успіх душпастирської мандришки Папи Івана Павла II в Прибалтику.

21.05. Кир Мартиник відвідав Синклела о. Дмитрага Юліана Ібруа в Гуркові-Лавецькому, де провів розмови, про торкалися питань функціонування нашої Церкви на півночі Польщі.

22.05. Перемиський ординарій візитував лавську парafюю, де відслужив соборну Літургію та посвятив майдан і цім, який має у майбутньому стати греко-католицьким храмом.

23-27.05. Владика Іван, згідно з перковним законом, провів канонічну візитацию у парафіях: Дзежгонь (23.05.), Цитанок (24.05.), Морон (25.05.), Ельблонг (26.05., де проголосив створення Ельблонзького деканату і іменував деканом о. Андрія Сороку) та Пасленк (27.05.).

30.05. В Кракові у монастирі Отців Камеліутів Кир Іван відслужив Літургію для прочан зі Словаччини, Катовиць та Кракова.

05.06. У Старому Любомлі Перемиський владика відправив Святу Літургію та зустрівся з вірними.

06.06. На празник Зіслання Святого Духа кир Іван відвідав Поздяч, де відслужив Літургію і посвятив Тишину зі священиком 3

Церква у Башні Долині

Наše село, що знаходиться у Любомачівському повіті, було досить велике і в 75 відсотках складалося з українців – 25 відсотків це були поляки, жили та польські німци.

У тому селі я народився 8 серпня 1920 року і у Новому пізнав Бога. Тут також народилася моя велика любов до українського народу та рідної Церкви.

В нашому селі знаходився гарний храм і про нього передкажу те, що почув від своїх Батьків та рідних і сусідів. Церква була незвичайна, мала п'ять куполів – посередині один великий і чотири менші по боках. Хрест на великому куполі був такий, що з якого би боку до села не йти, завжди буде його видно. А зрештою і церква стояла на горбочку. Колись на місці нашої церкви стояла стара, дерев'яна, а побіч неї був цвинтар. Новий храм поставлено десь приблизно 1880 року і, пам'ятно, як мені бабуся розповідала, що вона копіє ходила помагати цеглу носити на будову. Церкву будовано за добровільно пожертвами наших парафіян. Влаштено то її будувано на новому місці, бо при старій була ще священик і в ній він відправляв Називався він Павло Потошкович. Через його смерть будова трохи розтигнулася.

Зверну нова церква була покрита бляхою. Всередині були довкола хори, стояв іконостас та два бічні вівтарі. По чоловічому боці вівтар присвячений був Христові, по жіночому – Пречистій Діві Марії. Всередині церкви прикрашувало 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Німці взяли в аренду млин і переродив його на мапу 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Колись на місці нашої церкви стояла стара, дерев'яна, а побіч неї був цвинтар. Новий храм поставлено десь приблизно 1880 року і, пам'ятно, як мені бабуся розповідала, що вона копіє ходила помагати цеглу носити на будову. Церкву будовано за добровільно пожертвами наших парафіян. Влаштено то її будувано на новому місці, бо при старій була ще священик і в ній він відправляв Називався він Павло Потошкович. Через його смерть будова трохи розтигнулася.

Зверну нова церква була покрита бляхою. Всередині були довкола хори, стояв іконостас та два бічні вівтарі. По чоловічому боці вівтар присвячений був Христові, по жіночому – Пречистій Діві Марії. Всередині церкви прикрашувало 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Німці взяли в аренду млин і переродив його на мапу 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Колись на місці нашої церкви стояла стара, дерев'яна, а побіч неї був цвинтар. Новий храм поставлено десь приблизно 1880 року і, пам'ятно, як мені бабуся розповідала, що вона копіє ходила помагати цеглу носити на будову. Церкву будовано за добровільно пожертвами наших парафіян. Влаштено то її будувано на новому місці, бо при старій була ще священик і в ній він відправляв Називався він Павло Потошкович. Через його смерть будова трохи розтигнулася.

Зверну нова церква була покрита бляхою. Всередині були довкола хори, стояв іконостас та два бічні вівтарі. По чоловічому боці вівтар присвячений був Христові, по жіночому – Пречистій Діві Марії. Всередині церкви прикрашувало 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Німці взяли в аренду млин і переродив його на мапу 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Колись на місці нашої церкви стояла стара, дерев'яна, а побіч неї був цвинтар. Новий храм поставлено десь приблизно 1880 року і, пам'ятно, як мені бабуся розповідала, що вона копіє ходила помагати цеглу носити на будову. Церкву будовано за добровільно пожертвами наших парафіян. Влаштено то її будувано на новому місці, бо при старій була ще священик і в ній він відправляв Називався він Павло Потошкович. Через його смерть будова трохи розтигнулася.

Зверну нова церква була покрита бляхою. Всередині були довкола хори, стояв іконостас та два бічні вівтарі. По чоловічому боці вівтар присвячений був Христові, по жіночому – Пречистій Діві Марії. Всередині церкви прикрашувало 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Німці взяли в аренду млин і переродив його на мапу 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Колись на місці нашої церкви стояла стара, дерев'яна, а побіч неї був цвинтар. Новий храм поставлено десь приблизно 1880 року і, пам'ятно, як мені бабуся розповідала, що вона копіє ходила помагати цеглу носити на будову. Церкву будовано за добровільно пожертвами наших парафіян. Влаштено то її будувано на новому місці, бо при старій була ще священик і в ній він відправляв Називався він Павло Потошкович. Через його смерть будова трохи розтигнулася.

Зверну нова церква була покрита бляхою. Всередині були довкола хори, стояв іконостас та два бічні вівтарі. По чоловічому боці вівтар присвячений був Христові, по жіночому – Пречистій Діві Марії. Всередині церкви прикрашувало 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Німці взяли в аренду млин і переродив його на мапу 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Колись на місці нашої церкви стояла стара, дерев'яна, а побіч неї був цвинтар. Новий храм поставлено десь приблизно 1880 року і, пам'ятно, як мені бабуся розповідала, що вона копіє ходила помагати цеглу носити на будову. Церкву будовано за добровільно пожертвами наших парафіян. Влаштено то її будувано на новому місці, бо при старій була ще священик і в ній він відправляв Називався він Павло Потошкович. Через його смерть будова трохи розтигнулася.

Зверну нова церква була покрита бляхою. Всередині були довкола хори, стояв іконостас та два бічні вівтарі. По чоловічому боці вівтар присвячений був Христові, по жіночому – Пречистій Діві Марії. Всередині церкви прикрашувало 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Німці взяли в аренду млин і переродив його на мапу 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Колись на місці нашої церкви стояла стара, дерев'яна, а побіч неї був цвинтар. Новий храм поставлено десь приблизно 1880 року і, пам'ятно, як мені бабуся розповідала, що вона копіє ходила помагати цеглу носити на будову. Церкву будовано за добровільно пожертвами наших парафіян. Влаштено то її будувано на новому місці, бо при старій була ще священик і в ній він відправляв Називався він Павло Потошкович. Через його смерть будова трохи розтигнулася.

Зверну нова церква була покрита бляхою. Всередині були довкола хори, стояв іконостас та два бічні вівтарі. По чоловічому боці вівтар присвячений був Христові, по жіночому – Пречистій Діві Марії. Всередині церкви прикрашувало 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Німці взяли в аренду млин і переродив його на мапу 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Колись на місці нашої церкви стояла стара, дерев'яна, а побіч неї був цвинтар. Новий храм поставлено десь приблизно 1880 року і, пам'ятно, як мені бабуся розповідала, що вона копіє ходила помагати цеглу носити на будову. Церкву будовано за добровільно пожертвами наших парафіян. Влаштено то її будувано на новому місці, бо при старій була ще священик і в ній він відправляв Називався він Павло Потошкович. Через його смерть будова трохи розтигнулася.

Зверну нова церква була покрита бляхою. Всередині були довкола хори, стояв іконостас та два бічні вівтарі. По чоловічому боці вівтар присвячений був Христові, по жіночому – Пречистій Діві Марії. Всередині церкви прикрашувало 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Німці взяли в аренду млин і переродив його на мапу 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Колись на місці нашої церкви стояла стара, дерев'яна, а побіч неї був цвинтар. Новий храм поставлено десь приблизно 1880 року і, пам'ятно, як мені бабуся розповідала, що вона копіє ходила помагати цеглу носити на будову. Церкву будовано за добровільно пожертвами наших парафіян. Влаштено то її будувано на новому місці, бо при старій була ще священик і в ній він відправляв Називався він Павло Потошкович. Через його смерть будова трохи розтигнулася.

Зверну нова церква була покрита бляхою. Всередині були довкола хори, стояв іконостас та два бічні вівтарі. По чоловічому боці вівтар присвячений був Христові, по жіночому – Пречистій Діві Марії. Всередині церкви прикрашувало 5 світильників – найгарніший висів під головним куполом і мав чотири ряди свічок. У 1932 році церква отримала електричне освітлення. Електрика з'явилася в селі за сприєнням працівників німців, які прихав сюди у 1930 році.

Німці взяли в аренду млин і переродив його на мапу

Варшава, 14 червня 1993 р.

Головна управа

Об'єднання українців у Польщі
вул. Косцюшківська 7,
03-614 Варшава

12 червня 1993 р. відбулося торжественне посвячення військового цвинтаря воїнів Української Народної Республіки в Александрові-Куявському, на яке офіційно запрошенім був між іншими, Перемиський владика візантійськоукраїнського обряду Кир Іван Мартиник з духовенством і вірними. З незалежних причин Владика не міг бути особисто присутнім.

Офіційно заступив його Протоігумен Василіянського чину о. Василій І. Медвіт ЧСВВ, про що скоріше повідомлено ОУП. На торжество прибуло також більше десяти священиків з вірними. Автокари приїхали зі всіх відлеглих частин Польщі – від Варшави, Венгожева, Кентшина, Гурова-Ілавецького, через Кошалін, Битів, Білій Бір, Колобжег, до Зеленогоріщини і Ліпниччини. Католики східного обряду становили значну більшість учасників свята в Александрові-Куявському.

Ганзаторів як з боку місцевих Влад, так і з боку Оуїї не запримітив присутності представників нашої Церкви. Подібно потрактовано представника Євангельсько-Аugsбурзької Церкви. Вітання спрямовані були лише до представників Церков Православної Римо-католицької.

ні інших, хочемо, щоб також наші переконання були пошановані. Ми прибули до Александрова-Куявського віддати поклон борцям за незалежність України, незалежно від іншої релігійної принадлежності. Далось однак відчутити, що ми були потрібні пиши на те, щоб зробити публіку. Можемо зрозуміти, коли чужі на різний лад стараються використовувати нашу Церкву, гді це пояснити, коли така постава виліпивася з боку своїх. Правдиве єднання не може пограти на топтаний гідності і прав другої сторони.

Гуадцо приватним, але видається, що при організації імпрез на такому рівні, певних справ не можна забувати.

В найбільш скрутних часах Українська Католицька Церква в Польщі завжди стояла при українському народі. Крім того її було багато в Україні, але також національного. Наша Церква помагала і помагає організовувати суспільне життя української громади. Духовенство співпрацювало давнє з діячами УСКП, а сьогодні співпрацює з ОУП. Удоступленням наші церковні приміщення для навчання української мови та для інших суспільних потреб. Головно серед наших вірних розповаждається «Наше Слово». Церква наша, як жодна інша релігійна громада була і є з українцями в Польщі

Хочемо однак гостро запротестувати проти такого трактування нас, як це мало місце 12-го червня цього року в Александрові-Куявському. Стодівасно, що того роду скандал не буде мати більше місця. Є це умовиною дальнішої співпраці нашої Церкви з Об'єднанням українців у Польщі та іншими сусідніми організаціями.

Від імені Перемиського владики Кир Івана Мартиника, Церковної Влади, Духовенства і вірних

До відома, з проханням надрукувати:

3. Редакція *Перемиських Дзионів*.
Високопреподобний Отець Протоігумен
Варшава, 17 червня 1993 р.

Василій Ігор Медвіт ЧСВВ

Дякуємо за листа від 14 червня ц. р. Його зміст, порушенні в ньому проблемами мають принципове значення для Об'єднання Українців у Польщі, бо співробітництво з Українською Греко-католицькою Церквою відіграє особливу роль у громадському житті Українців.

Об'єднання Українців у Польщі було ініціатором співпраці з асоціацією «Ініціатива Українців», яка вимагає відповіді на питання про відсутність відповідної нормативної бази та вимоги до держави щодо реалізації прав та свобод громадян Української національності у Польщі.

пеного цвінтаря воїнів армії УНР в Александрові-Куявському. Кошти та відновлення кладовищ зібрано з пожертв української громади. Певні фонди видили місцева влада. Її представники, представники Об'єднання та римокатолицький і православний парохи увійшли до складу організаційного комітету, який очолило двоє співголов: заступник відповідального воєводи і голова ОУП.

На засіданні оргкомітету обговорено також спосіб проведення релігійної частини вроčистості. Вирішено запросити ієрархів трьох конфесій: греко-католицької, православної та римокатолицької. Зуваги на те, що похоронені в Александрові-Куявському воїни походили з Надніпрянської України, відправити Панаходу попрошено духовенство Православної Церкви. Було це пряме посилення на торжество відкриття цвінтаря 62 роки тому, коли-то служили. Владици Православної Церкви надано можливість виступити з поминальним словом. Ієрархів і священиків усіх Церков (приємно несподіванко) була участь священика Євангельсько-Августинської Церкви) попрошено спільнно посвятити цвінтар. На засіданні оргкомітету встановлено список гостей, яких привітати здобов'язався бургомістр Александрова-Куявського. Серед них були, звичайно, греко-католицькі священики з отцем протоігуменом Василем Ігорем Медвідтом ЧСВВ (як представником Владики Івана Мартиника). Такий сценарій був представлений всім запрошеним учасникам святкувань украйнської громади (бл. тисяча осіб), яких переважну більшість становили греко-католики, що приїхали автобусами разом зі своїми священиками. З незрозумілих причин бургомістр привітав пише римокатолицьке духовенство з відоцлавським єпископом Броніславом Дейбовським та православних священиків з Польським і познанським Владикою Симономом. Не привітав натомість греко-католицького духовенства, з Вами, Отче Протоігумене, а також євангельсько-аugsбурзького священика.

Це прикрий, болісний інцидент. Об'єднання украйнців у Польщі, як співорганізатор святкувань, та кож несе за нього відповідальність. Тому хочемо просити вибачення за його виникнення. Просити Вас Високопреподобний Отче Протоігумене, Владику Івана Мартиника, всіх отців та мирян присутніх в Александрові-Куявському.

Незапланованими були також слова представників інших конфесій, які виступали спонтанно. Винесли узгоджені, приняті оргкомітетом.

Хочемо сердечно подякувати за Вашу заангажованість у підготовці до святкувань та за численну участь священиків і мирян Української Греко-Католицької Церкви. Це надзвичайно допомогло в проведенні святкувань, яким надано міждержавного значення, що засвідчила присутність високих гостей – офіційних представників Української та польської держав.

Упродовж минулих 3,5 років – часу, в якому діє ОУП, співробітництво з Української Греко-Католицькою Церквою складалося задовільно. Засвідчили це численні заходи організовані Об'єднанням, У яких ієрархія, духовенство та мирян УГКЦ були активні співорганізаторами, або дійшли теж Ніколи до ситуації, яка виникла в Александрові-Куявському. Можна лише сказати, що тоді ми самі були їх організаторами й мали над усім контролем.

Об'єднання незмінно декларує відкритість на проблеми Церкви. На нашу думку, цей період добив випрацювати способи співробітництва для добра нашої громади. Дозволив перевірити наміри релігії їх здійснення. Ніколи теж Церкви – її ієрархії, духовенства, чернецтва та мирян – не трактувалося і не трактується та не трактуватиметься в катехоріях потреби «зробити публіку».

Враховуючи дотеперішню співпрацю, добро громади, дозвольте мати надію, що остання подія не змінить наших відносин.

До Редакції «Благовістя»

Шановні Панове!

Я людина світська, без якої-небудь богословської освіти. Тому теж на справи релігійні чи церковні дивлюся очима звичайного ляка, який доцільно вагу Церкви не пише у релігійному понятті, як установу Божу, але для людей. Тому теж, саме цій діянці життя Церкви як установи для вірних, можу зробити деякі помічення з першого свого враження від побіжного перегляду присланних чисел газети.

За саму появу того роду часопису напевно призначення. Так з уваги на потребу того роду органу, як і на цивільну відвагу взялись за таке некомерційне діло.

Хоча це газета пов'язана з нашою церковною адміністрацією У Польщі, то вона своїм змістом та охопленням проблем, дещо відрізняється від тих наших працерковних газет, яких мені довелось перевідглядати. Помимо того, що це перші кроки, що так скажу, але початок вдалий, цікавий та багатообіцюючий. Напевно відб'ється позитивним відгомоном серед наших залишених та переселенців У Польщі. Іратуції та щирі побажання дальнього розвитку.

Шастива думка редакторів, що зразу звернули увагу на молоді та дітей. Дуже оригінальна думка, вести деякі хронологічні записи про прибути та відкід сва�ів Божого Слова. Цікаві, хоч не завжди продумані до кінця записи з терenu. Вражас брак основного наслідження, не акції виселення, але активних спроб наші етнографічні герени зберегти та відзискати наші церкви на тих землях. Ця стопінка

На Завадку – разом

23 травня цього року на місці колишнього села Завадка Морохівська відправлено першу в після-воєнній історії спільну Панахиду з участю вірних греко-католиків і православних з Мокрого і Морохова.

Про трагічну долю вимордованого села писалося вже неодноразово у різних українських виданнях. 1946 р. приніс між іншими і Завадці Морохівській Нечуване варварство, від якого залишилися на па-

городі зборні могли помордованік та деревя, які давніше оточували церкву Обр. ГНІХ, що була побудована у 1870 р.

У Панахиді взяли участь священики: парох Ко-манчії Мокрого, о. Іван Пліка та православний парох Морохова, о. Анатоль Токарюк.

У слові до вірних священики говорили про потребу єднання у нашому народі і залишення непотрібних чвир.

Вшановувати пам'ять помордованік мешканців Завадки Морохівської, вірні різних обрядів привізли спільно і тим самим зробили перші кроки на шляху

“ЕЛАГОВИЧ” СТОРІНКА

Друже!

Увага! Додатковий набір!

вже 15-18 серпня 1993 р. у Мриглодах відбудеться

3.ЛІТ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

там ждуть Тебе:

- зустрічі зі свідками історії, політиками, істориками та літераторами;
- краснавці екскурсій;
- танцювальні вечірки;
- спортивні змагання;
- акустичні концерти;
- волинька з піснею;

і багато інших аtrakцій(кожний знайде щось цікавого).

Коли не маєш шатра - не журись, будеш мати де спати. Візьми тільки спальний мішок.

Друже, пам'ятай про 15-18 серпня!

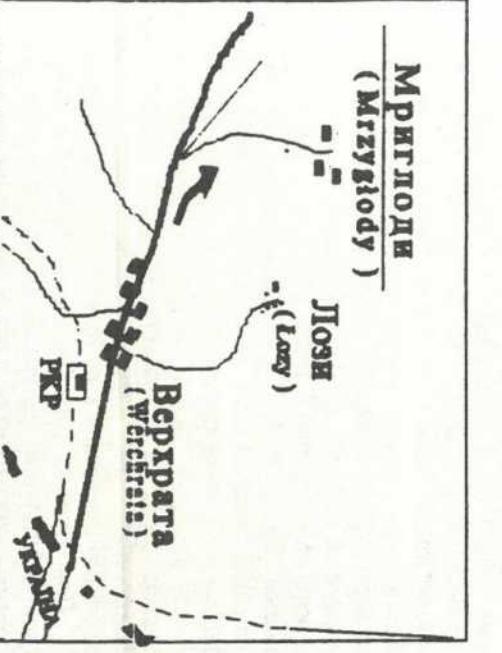
Закерзоння жде Тебе!

Асоціація Української Молоді

1. Поїздом «Warszawa – Bełżec», потім до Верхрати поїздом «Bełżec – Przeworski», даліше пішки (дніесь карта);
2. До Верхрати поїздом «Przeworsk – Bełżec».

Контакт – інформація:

*Związek Ukraińskiej Młodzieży Niezależnej
Oddział Regionalny we Wrocławiu
50-079 Wrocław, ul. Ruska 46a, tel. 44 39 54.
листи з дописком «Мриглоди '93»*

Оголошення

Союз української незалежної молоді у Вроцлаві запрошує взяти участь у

XVIII мандрівці «Карпати».

Початок рейду передбачений у селі Мокре 1 серпня 1993 року(неділя). Доїзд на місце зустрічі поїздом з Загір'я. За інформаціями можна звернутися під адресу вроцлавського відділу СУМ-у. Щиро запрошуємо!

за оргкомітет

Марко Гумельський

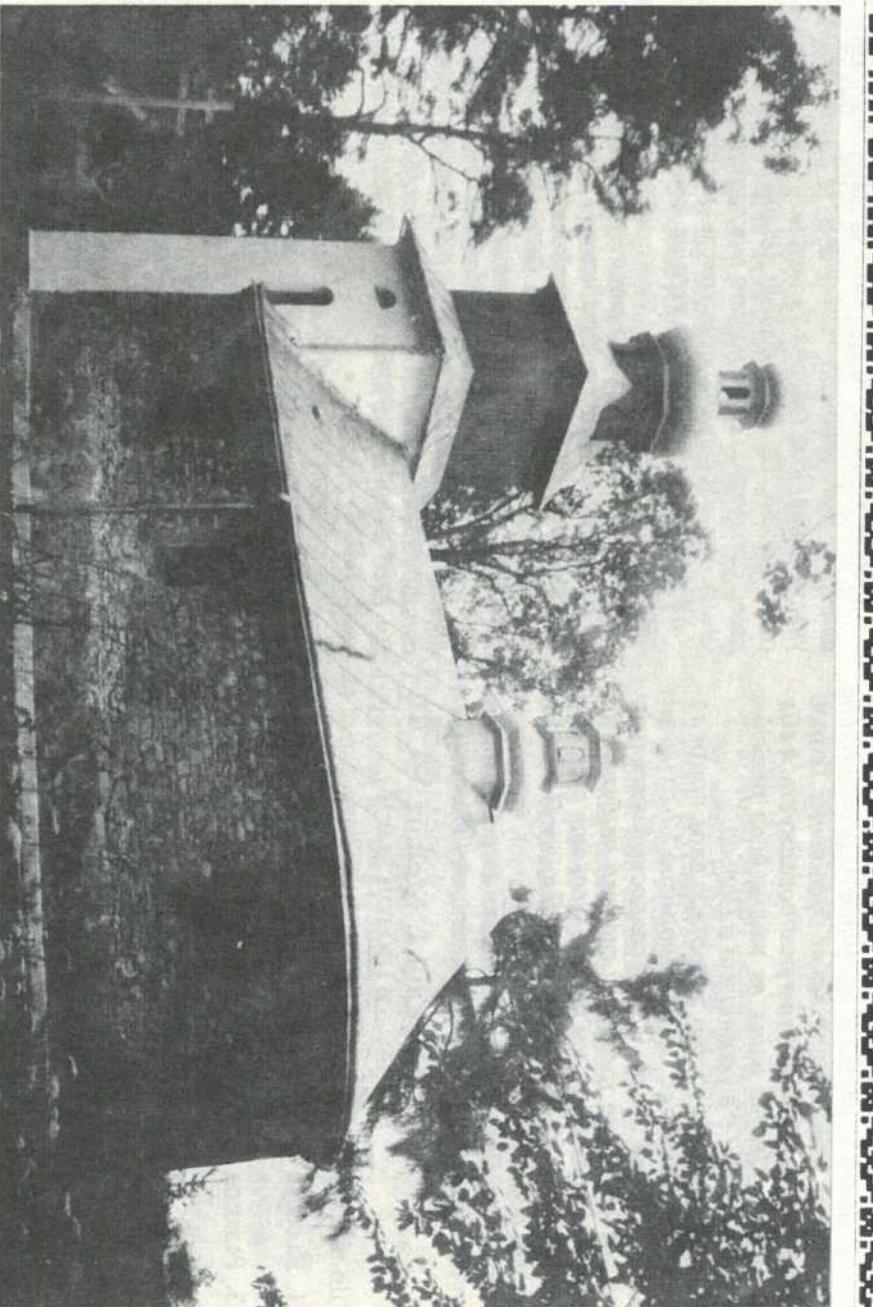

Подяка

Високопреподобному Отцю Ярославові Мазелючу широ дякуємо за сердечне прийняття в Циганку на літній «Сарепті», яка відбулася 10 червня цього року.

Хай Господь Бог благословить Вам.

учасники «Сарепті» '93

I Дитячий Фестиваль релігійної пісні і поезії

Прагнемо, щоб було нас більше, бо в гурт сила!

Хочемо, щоб Твоя дорога зійшлась з нашою!

Скористайся останнім шансом – додатковим набором до нашого Ліцею ім. Т. Шевченка у Білому Борі.

Надіши документи до 30-го липня на адресу:

**ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
im. T. SZEWCZENKI
ul. Żymierskiego 27
78-425 Biały Bór
tel. (0966) 39 026**

Оголошення!

Школа ім. Т. Шевченка у Білому Борі прийме на штат вчителя польської мови та біолово-хіміка (найкраще подружжя).

Забезпечується помешкання.

Дирекція школи

Biłplut u Białemu Bori

Усіх широко запрошуємо на торжественні святкування празника Різдва Пресвятої Богородиці, які проходять 18 та 19 вересня 1993 р. у Білому Борі.

Порядок святкувань:

18 вересня (субота):

– год. 10.00 – Відкриття I Дитячого Фестивалю релігійної пісні та поезії.

– год. 17.00 – Вечірня. Урочисте вінчання наріжного каменя під будову нової церкви.

– год. 24.00 – Північна Служба Божа для молоді.

19 вересня (неділя):

– год. 6.00 – Утреня.

– год. 7.00 – Служба Божа.

– год. 8.00 – Акафіст до Богородиці. Міровання.

– год. 9.00 – Молебень до Богоматері.

– год. 10.00 – Святочна програма з нагоди 60-ої річниці голodomору на Україні у виконанні учнів ліцею у Білому Борі.

– год. 11.00 – Торжествenna Св. Літургія. Процесія i закінчення.

Парафія у Білому Борі

БЛАГОВІСТ

Повідомляємо, що «БЛАГОВІСТ» на 1993 р. можна передплачувати в редакції від бажаного місяця. Гроші слід надсилати звичайним поштовим переказом на нижче подану адресу:

Redakcja «BŁAHOIST»

ul. Chopina 17

11-220 Górowo Iławskie

або на банківський рахунок:

Bank Spółdzielczy w Górowie Iławskim

O/W BGŻ Olsztyn Nr 851019-420-1612

Ціна передплати одного примірника на півроку в Польщі – 42000 зл. Надсилаючи гроші, просимо подавати місяць, від якого оформляється передплата.

БЛАГОВІСТ

БЛАГОВІСТ - суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі. Редактує колегія: ф. Юліан Гарнєць - відповідальний редактор, с. Романа Пашков'як СНДМ, Любомиря Txir (лт), Богдан Txir (т) - секретар редакції, Дарія Гарнєць - технічна редакція. Редакція молодіжної сторінки - Дорота Шупер, Петро Шостак.

Погляди авторів публікацій не завжди складаються з точкою зору редакції.

Матеріалів не замовленіх не віддадаємо. В оправданих винадіках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти. Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах, або у чітких рукописах.

Церква у Загір'ї.

Адреса редакції: «BŁAHOIST», ul. Chopina 17, 11-220 Górowo Iławskie.

Передплату можна оформляти безпосередньо в редакції.

Druk: OFFERDruk Serwis